

В"Н

Likkutei Sichos

Volume 11 | Vayakhel | Sicha 2

1. **פרשתנו לז א** וַיַּעַשׁ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִים אַפֶּתַיִם וָחֵצִי אָרְכֹּוֹ וְאַפֶּה וָחֵצִי רַחְבּוֹ וְאַפָּה וָחֵצִי קֹפְתוֹ:

Vayakhel 37 1 Bezalel made the ark of acacia wood, two and a half cubits long, a cubit and a half wide, and a cubit and a half high.

רש"י ד"ה ויעש בצלאל. לְפִי שֻנָּתַן נַפְּשׁוֹ עַל הַמְּלָאכָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר חֲכָמִים, נִקְרֵאת עַל שְׁמוֹ (שמות רבה):

Rashi "Bezalel made the ark" – Because he gave himself over to the work more whole-heartedly than the other wise men it is called after his name (his name alone is associated with the act).

2. **פרשתנו לה** וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶּן־חוּר לְמַמֵּה יְהוּדָה: וַיְמֵלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה: וְלַחְשֹׁב מַחַשְּׁבֹת לַעֲשׂת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת: וּבַחֲרֹשֶׁת אֶלֹהִים בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָת מַחֲשָׁבֶת: אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת:

Vayakhel 35 4,5 And Moshe said to the Israelites: See, G-d has singled out by name Bezalel, son of Uri son of Hur, of the tribe of Judah. He has endowed him with a divine spirit of skill, ability, and knowledge in every kind of craft. And has inspired him to make designs for work in gold, silver, and copper, to cut stones for setting and to carve wood—to work in every kind of designer's craft.

3. **רש"י על ד"ה אמתים וחצי ארכה**. כְּאָרְכּוֹ שֶׁל אָרוֹן, וְרַחְבָּהּ כְּרַחְבּוֹ שֶׁל אָרוֹן, וּמֻנַּחַת עַל עֹבִי הַכְּתָלִים אַרְבַּעָתָּם, וְאַעַ"פִּ שֵׁלֹא נָתַן שְׁעוּר לְעָבְיָהּ, פֵּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ שֵׁהָיָה עַבְיָהּ טֵפַח (סוכה הי):

Rashi on "two and a half cubits long" as was the length of the ark, and its breadth was as the breadth of the ark, thus it rested on the thickness of its four walls. Although it does not assign any size for the cover's thickness our Rabbis have explained that the thickness thereof was one cubit (Sukkah 5a).

4. וְעָשׁוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁפִּים אַפֶּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַפֶּה וָחֵצִי רַחְבּוֹ וְאַפָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ:

They shall make an ark of acacia wood, two and a half cubits long, a cubit and a half wide, and a cubit and a half high.

5. בראשית וַיָּדַע קַיָּן אֶת־אָשָׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנָה עִיר וַיִּקְרַא שֵׁם הַעִיר כְּשֶׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ:

Bereishis Cain knew his wife, and she conceived and bore Enoch. And he then founded a city, and named the city after his son Enoch.

רש"י על הפסוק ויהי קין בונה עיר ויקרא שם העיר לְזֵכֶר בְּנוֹ חֲנוֹךְ:

Rashi AND HE WAS – Cain was, not Enoch BUILDING A CITY AND HE CALLED THE NAME OF THE CITY (named the city) as a memorial of his son – Chanoch.

6. תרומה כו טו וְעָשִּׁיתָ אֶת־הַקּרָשִׁים לַמִּשְׁכֵּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:

Teruma 26 15 You shall make the planks for the Tabernacle of acacia wood, upright.

רש"י על פקודי לט לג ד"ה ויביאו את המשכן וגוי. שֶׁלֹא הָיוּ יְכוֹלִין לַהֲקִימוֹ; וּלְפִי שֶׁלֹת עָשָׂה מֹשֶׁה שׁוּם מְלָאכָה בַּמִשְׁכָּן, הִנִּיחַ לוֹ הַקָּבָּ"ה הֲקָמָתוֹ, שֶׁלֹא הָיָה יָכוֹל לַהֲקִימוֹ שׁוּם אָדָם מֵחֲמַת כֹּבֶד הַקְּרָשִׁים, שֶׁאֵין כֹּחַ בָּאָדָם לְזָקְפָן, וּמֹשֶׁה הֶעֶמִידוֹ; אָמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקָּבָּ"ה אִיךְ אֶפְשַׁר הֲקַמָתוֹ עַ"יְ אָדָם? אָמַר לוֹ עֲסֹק אַתָּה בְּיָדְדְ, וְנִרְאֶה כִּמִקִימוֹ וְהוּא נִזְקַף וְקָם מֵאֵלָיו, וָזֶהוּ שֵׁנֵי הוּקִם הַמִּשְׁכַּן (שמות מי) – הוּקָם מֵאֵלָיו; מִדְרַשׁ רֵי תַּנְחוּמָא:

Rashi on Pekudei 39 33 AND THEY BROUGHT THE TABERNACLE [UNTO MOSES etc.], for they themselves were unable to erect it. Since Moses had done no work in the Mishkan, the Holy One, blessed is He, left for him the task of erecting it, for nobody was able to set it up because of the weight of the boards which no human strength was capable of setting up. Moses, however, succeeded in placing it in position. Moses said to the Holy One, blessed be He, "How is its erection possible by human beings?" God answered him: "You be busy with your hand!" He appeared to be erecting it, but in fact it set itself up and rose of its own accord. That is why Scripture says, (Exodus 40:17) "The Tabernacle was erected (מוֹלְם "Cripture")" – was erected by itself. This is a Midrash of Rabbi Tanchuma 2:11:11.

7. פרשתנו לו בּ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֶלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ כּּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָּה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂת אֹתָהּ:

Vayakhel 36 2 Moses then called Bezalel and Oholiab, and every skilled person whom G-d had endowed with skill, everyone who excelled in ability, to undertake the task and carry it out.

 רש"י על פרשתנו לה בי ששת ימים: הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן לומר שאינה דוחה את השבת:

Rashi on 35 2 "Six days": Moses prefaced [the discussion of the details of] the work of the Mishkan with the warning to keep the Sabbath, telling us that it [i.e., the work of the Mishkan] does not supersede the Sabbath. -[from Mechilta]

9. בראשית א ז רש"י ד"ה ויעש אלהים את הרקיע. תִּקְנוֹ עַל עָמְדוֹ, וְהִיא עֲשִׂיָּתוֹ, כְּמוֹ וְעֵשְׂתָה אֶת צִפְּרְנֶיהָ (דברים כ"א):

Rashi on Bereishis 1 7 "and G-d made the firmament" – He put it in proper condition in its place: this is the meaning of "making" it. Similarly (Deuteronomy 21:12) ועשתה את צפרניה "And she shall make her nails".

10. רשיי על לח כב דייה ובצלאל בן אורי וגוי עשה את כל אשר צוה הי את משה אֲשֶׁר צְוָּה מֹשֶׁה אֵין כְּתִיב כָּאן, אֶלָּא כָּל אֲשֶׁר צְוָּה הי אֶת מֹשֶׁה, אֲפִלּוּ דְּבָרִים שֶׁלֹּא אָמֵר לוֹ רַבּוֹ, הִסְכִּימָה דַּעְתּוֹ לְמַה שֶׁנֶּאֱמֵר לְמֹשֶׁה בְּסִינֵי, כִּי מֹשֶׁה צְוָּה לִבְצַלְאֵל לַעֲשׁוֹת תְּחָלָּה כֵּלִים וְאַחַר כַּךְ מִשְׁכָּן, אָמֵר לוֹ בְּצַלְאֵל מִנְהַג עוֹלָם לַעֲשׁוֹת תְּחָלָה בַּיִת וְאַחַר כָּךְ מֵשִׂים כֵּלִים בְּתוֹכוֹ. אָמֵר לוֹ כַּךְ שָׁמַעְתִּי מִפִּי הקבייה. אָמֵר לוֹ מֹשֶׁה בְּצֵל אֵל הָיִיתָ, כִּי בְּוַדַּאי כַּךְּ צִעָּה לִי הקבייה, וִכֵּן עַשָּׂה הַמִּשִּׁכָּן תִּחָלֶה וָאַחַר כָּדְ עַשָּׁה הַכֵּלִים:

Rashi on 38 22 AND BEZALEEL THE SON OF URI etc. MADE ALL THAT THE LORD COMMANDED MOSES – It is not stated here: אשר צוָה (Bezaleel made all that he had been commanded), but "[Bezaleel made] all that the Lord commanded Moses" – even regarding such things which his teacher (Moses) did not tell him, his own opinion was in agreement with what had been told to Moses on Sinai (Jerusalem Talmud Peah 1:1; Bereishit Rabbah 1:14). [For Moses bade Bezaleel lo make the vessels first and the Tabernacle afterwards but Bezaleel said to him: "Surely, it is the way of the world (the usual way) first to build a house and then to place the household utensils in it!" He (Moses) replied to him: "So, indeed, did I hear from the mouth of the Holy One, blessed be He". Moses further said to him: (בצל אל), you must have been sitting in the shadow of God (בצל אל), for certainly did thus God command me!" And consequently Bezaleel made the Tabernacle first and afterwards he made the vessels (cf. Berakhot 55a).